Erik Møller
Mosebøllestien 11
7330 Brande

5. oktober 2026

Miljø og Byggeri
Sjællandsgade 6
7430 Ikast
Tlf.: 99603360

Sagsbehandler:
Sara Rostved Fehrmann
E-mail:
sarrofe@ikast-brande.dk
Direkte telefon:
Tlf.: +4599603367
Sagsnr.:
13.02.01-P19-58-26

Foreløbig indvindingstilladelse - Hedelunden 10, 7330 Brande

Ikast-Brande Kommune giver hermed tilladelse til at etablere og prøvepumpe en ny boring og til at indvinde grundvand. Tilladelsen er givet i henhold til § 20 og § 21 i Vandforsyningsloven. I forbindelse med prøvepumpning gives tilladelse til nedsivning af oppumpet grundvand i henhold til § 19 i Miljøbeskyttelsesloven.

Tilladelsen gives på betingelse af, at vilkårene bliver overholdt. En overtrædelse af de følgende vilkår kan medføre et efterfølgende krav om sløjfning af boringen.

Ikast-Brande Kommune har i bilag 1 gennemført en screening efter Miljøvurderingsloven og har vurderet, at den nye boring ikke vil have en væsentlig påvirkning på bestående anlæg og på omgivelserne. På baggrund heraf træffes afgørelse om, at det ansøgte ikke kræver en miljøvurdering i henhold til § 21 i Miljøvurderingsloven.

Vilkår med tidsfrister

- **Senest 2 arbejdsdage** før borearbejdet begynder, skal brøndboreren give besked til Ikast-Brande Kommune, sådan at kommunen har mulighed for at føre tilsyn med borearbejdet. Brøndboreren skal også underrette kommunen om, hvornår der prøvepumpes.
- **Senest 3 måneder** efter etablering af boringen skal brøndborer indsende jordprøver og borerapport til GEUS.
- **Senest 3 måneder** efter etablering af boringen skal ejer eller bruger af boringen indsende fotos af boringen og dens overbygning til Ikast-Brande Kommune.

Øvrige vilkår for tilladelsen

Tilladelsens løbetid	Denne tilladelse gælder indtil den **05-10-2027**.
Boring	Der må etableres 1 ny boring. I boringen må sættes 1 filter. Der må maksimalt bores til **12 m** under terræn. Eventuelt med mulighed for at bore til en større dybde efter skriftlig eller mundtlig kontakt til Ikast-Brande Kommune.
Boringsplacering **(Se kort bilag 2)**	Hedelunden 10, 7330 Brande. Matrikel 5fæ, Brandlund By, Brande. Boringen må placeres inden for det røde område markeret på bilag 2.
Maksimal indvinding	**500 m³**
Maksimal pumpeydelse	**3 m³/t**
Prøvepumpning	Boringen skal prøvepumpes med en ydelse på **mindst 3 m³/t**. Prøvepumpningen skal fortsætte indtil sænkningstragten har været stabil i mindst 2 timer. Boringen skal pejles inden prøvepumpningen starter. Den første time efter prøvepumpningen er startet, skal boringen pejles med passende intervaller. Ligeledes skal boringen pejles ved prøvepumpningens afslutning. Boringen skal tilbagepejles flere gange de første 10 minutter og herefter med passende intervaller, indtil rovandspejlet er genetableret. På borerapporten skal brøndboreren notere: ydelse, tidspunkt for pumpestart og -slut, pejledata og tidspunkter for pejlingerne.
Forsegling	Lerlag og siltlag skal reetableres i deres fulde tykkelse omkring forerøret.

Boringens formål	Formålet med boringen og prøvepumpningen er at afgøre, om grundvandsmagasinet er egnet til havevanding.
Brøndborer	A. Højfeldt A/S Mads Eg Damgaardsvej 52, 7400 Herning Tlf.nr.: 6086 5852 E-mail: vteknik@hotmail.com
AnlægsID (JupiterID)	195832

Øvrige vilkår for tilladelsen

1. Boringen og grundvandet skal beskyttes. Der skal etableres en overbygning, som lever op til de nationale regler for kategori A-boringer. Overbygningen skal være en råvandsstation. Reglerne findes i Brøndborerbekendtgørelsen[1] og siger bl.a.:
   a) Overbygningen skal være tæt og tør.
   b) Overbygningen skal være dækket af et fast, vandtæt, vejrbestandigt og tætsluttende låg eller dæksel.
   c) Forerøret skal foroven være afsluttet mindst 20 cm over bunden af overbygningen eller 50 cm over det omkringliggende terræn.
   a) Forerøret skal afsluttes med en tæt forerørsforsegling.
   b) Overkanten af overbygningen skal være hævet over det omkringliggende terræn[2] (mindst 20 cm), hvis overbygningen skal være en tørbrønd.
   c) Gennemføringer af rør og kabler skal være vandtætte, hvis boringen skal placeres i en tørbrønd.
   d) Der skal være terrænfald væk fra boringen.
   e) Hvis overbygningen skal være en tørbrønd, skal den have en tæt bund af beton eller andet helt tæt materiale. Den tætte bund kan dog undlades, hvis grundvandet altid står mere end 1 m under bunden af tørbrønden.
2. Omkring boringen skal der udlægges en beskyttelseszone med en radius på 5 meter[3]. I beskyttelseszonen må der ikke gødes, sprøjtes, udbringes spildevandsslam, fyldes marksprøjte eller opbevares ting eller kemikalier. Beskyttelseszonen bør sikres ved fysisk afmærkning.

---

[1] Kapitel 2 i "Bekendtgørelse om udførelse og sløjfning af boringer og brønde på land" (BEK nr. 1260 af 28-10-2013).

[2] Dansk Ingeniørforening: *Norm for mindre ikke-almene vandforsyningsanlæg*. 2. udgave, december 1988. Dansk Standard DS 442. Normstyrelsen, Teknisk forlag.

[3] § 9, stk. 4 i "Bekendtgørelse om udførelse og sløjfning af boringer og brønde på land" (BEK nr. 1260 af 28-10-2013) og § 24 i "Bekendtgørelse af lov om miljøbeskyttelse" (LBK nr. 1093 af 11-10-2024).

3. Boringens overbygning må kun anvendes til at beskytte boringen og evt. de tilhørende elinstallationer. Der må ikke opbevares andet i/under overbygningen.
4. Det oppumpede grundvand fra prøvepumpningen skal nedsives på egen matrikel.
5. Udledningen af oppumpet grundvand må ikke medføre overfladisk afstrømning direkte til vandløb og grøfter.
6. Udledningen af oppumpet grundvand må ikke medføre overfladisk afstrømning over skel til nabomatrikler eller vejarealer eller på anden vis være til gene for omkringboende eller trafik.
7. Boringen må ikke give anledning til støjgener og skal derfor etableres med en dykpumpe.
8. Boringen skal placeres minimum 5 m fra bygninger og skel.
9. Boringen skal have en vandmåler, elmåler eller timetæller, så de oppumpede vandmængder kan registreres. Ikast-Brande Kommune kan til enhver tid bestemme, at målemetoden skal ændres.
10. Boringens DGU-nummer skal afmærkes tydeligt på boringen.
11. Boringen skal laves, så den kan pejles, og pejlestudsen skal være tæt.
12. Hvis boringen alligevel ikke skal bruges (fx hvis den ikke yder nok vand, eller hvis Ikast-Brande Kommune ikke kan give en tilladelse til at indvinde grundvand fra boringen), så skal den sløjfes af en brønd-borervirksomhed med lovpligtigt A-bevis.
13. Boringen må aldrig erstattes af en ny boring – heller ikke en såkaldt "erstatningsboring" – uden at Ikast-Brande Kommune har givet tilladelse til det.
14. Boringen skal løbende holdes ved lige. Men der må ikke ske større ændringer ved den (fx ny pumpe, overboring, flyttes op eller ned i terræn) uden at Ikast-Brande kommune har givet tilladelse til det.

Andre ting, du skal være opmærksom på

- Hvis der skal lægges nye vandledninger i forbindelse med indvindingen, og disse skal gå langs eller på tværs af offentlig vej, så skal du have en gravetilladelse hos vejmyndigheden.
- Vandledninger, hydranter mv. må ikke placeres nærmere end 3 m fra vejskel uden vejmyndighedens tilladelse jf. vejlovens § 73 og privatvejslovens § 67. Vejmyndighedens tilladelse kan indhentes ved at sende en mail til teknikogmiljoomraade@ikast-brande.dk med angivelse af placering ift. vejen.

Erstatningsregler

Ejeren af boringen har pligt til at udbetale erstatning, hvis etableringen eller brugen af boringen medfører, at der sker skade i bestående forhold (herunder beskyttet natur), som skyldes ændring af grundvandsstanden, vandføringen i vandløb eller vandstanden i søer[4].

[4] § 23 i "Bekendtgørelse af lov om vandforsyning m.v." (LBK nr. 1149 af 28-10-2024).

Hvis der ikke kan opnås forlig om eventuel erstatning, afgøres spørgsmålet af Taksationsmyndighederne[5].

Klagevejledning
Hvis du vil klage over denne tilladelse eller afgørelsen om, at der ikke er krav om miljøvurdering, skal du klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet.

Sådan gør du, hvis du vil klage:
Gå på www.naevneneshus.dk. Find Miljø- og Fødevareklagenævnet, og følg vejledningen på skærmen. Du skal logge ind med MitID.

Miljø- og Fødevareklagenævnet opkræver et gebyr på 900 kr. (privatperson) eller 1.800 kr. (virksomhed) + indeksregulering for at behandle klagen. Du betaler gebyret med betalingskort i Klageportalen. Du får pengene tilbage, hvis du får medhold i klagen.

Hvis du har særlige grunde til ikke at klage via Klageportalen, skal du sende en begrundet ansøgning om fritagelse til Ikast-Brande Kommune. Kommunen sender din ansøgning videre til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Det er Miljø- og Fødevareklagenævnet, der afgør, om du kan blive fritaget fra at bruge Klageportalen.

Tilladelsen offentliggøres på Ikast-Brande Kommunes hjemmeside. Du får besked, hvis andre klager over tilladelsen eller afgørelsen om, at der ikke er krav om en miljøvurdering.

Klagefristen udløber 4 uger efter offentliggørelsen. Hvis klagefristen udløber på en helligdag, forlænges klagefristen til den efterfølgende hverdag.

Bemærk, hvis denne tilladelse forudsætter udførelse af bygge- og anlægsarbejde (fx etablering af en ny boring eller grundvandssænkning), må arbejdet ikke påbegyndes inden klagefristens udløb. Hvis tilladelsen påklages inden for klagefristen må arbejdet ikke påbegyndes før der foreligger en afgørelse fra klagenævnet[6].

Du har desuden mulighed for aktindsigt.

Hvis du vil have afgørelsen prøvet ved domstolen, skal du anlægge sag inden 6 måneder efter at afgørelsen er offentliggjort på kommunens hjemmeside.

---

[5] Taksationskommissionen for Ringkøbing, c/o Retten i Herning, Nygade 1-3, 7400 Herning.

[6] § 78, stk. 3 i "Bekendtgørelse af lov om vandforsyning m.v." (LBK nr. 1149 af 28-10-2024).

Spørgsmål
Har du spørgsmål til tilladelsen, er du velkommen til at kontakte mig.

Med venlig hilsen

Sara Rostved Fehrmann
Grundvand

Bilag
Bilag 1 – Miljøvurderingsscreening
Bilag 2 – Kort med borested
Bilag 3 – Oversigtskort

Kopi sendt til
- Danmarks Naturfredningsforening (lokalafdeling): ikast-brande@dn.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund: post@sportsfiskerforbundet.dk
- Forbrugerrådet: fbr@fbr.dk
- A. Højfeldt (brøndborer): ts@a-hoejfeldt.dk

Bilag 1 – Miljøvurderingsscreening

Ansøgning
Ansøger har søgt om tilladelse til at etablere en ny boring med en forventet dybde på 12 m. Fra boringen ønskes det at indvinde 500 m^3 grundvand pr. år med en ydelse på 3 m^3/time til havevanding.

Sammenfattende vurdering
Ikast-Brande Kommune vurderer ud fra miljøvurderingsscreeningen, at den nye boring, prøvepumpning og indvinding er miljømæssig forsvarlig, og at projektet ikke vil påvirke omgivelsernes kvalitet i nævneværdig grad. Kommunen vurderer derfor, at der ikke skal laves målinger i nærliggende boringer, vandløb eller natur i forbindelse med prøvepumpningen.

BEST
Screeningsprogrammet BEST er anvendt som et værktøj i miljøvurderingsscreeningen. BEST beregner, hvordan indvinding fra boringer påvirker beskyttede vandløb og naturtyper i nærheden samt hvordan indvinding fra boringer påvirker grundvandspotentialet i indvindingsmagasinet og i andre magasiner. Beregningerne i BEST af sænkningstragter og påvirkning af vandløb viser worst case-scenarier dvs. påvirkning ved fuld udnyttelse af alle indvindingstilladelser. Ved beregninger for påvirkning af natur sammenholdes den tilladte indvindingsmængde med den udnyttede indvindingsmængde, der beregnes som et gennemsnit af de indberettede vandmængder inden for en referenceperiode.

Der er lavet en faglig vurdering af BEST-resultaterne ved at sammenligne resultaterne fra BEST med en vurdering af geologien og magasinsammenhænge ud fra JUPITER-databasen, potentialekort over forskellige grundvandsmagasiner, topografiske kort, jordbundskort og andre GIS-kort.

BEST generer en rapport over vandindvindingens påvirkning af omgivelserne. Denne rapport kan bestilles hos Ikast-Brande Kommune.

Påvirkning af grundvand
Borestedet ligger inden for to regionale og to dybe grundvandsforekomster (nr. DK108_dkmj_1065_ps, DK108_dkmj_1078_ks, DK108_dkmj_1012_ps og DK108_dkmj_1024_ps). Den kvantitative tilstand for grundvandsforekomsterne nr. DK108_dkmj_1065_ps, DK108_dkmj_1012_ps og DK108_dkmj_1024_ps er god og den kemiske tilstand er god. Den kvantitative tilstand for grundvandsforekomst nr. DK108_dkmj_1078_ks er god og den kemiske tilstand er ringe på

grund af pesticider. Det generelle miljømål for grundvandsforekomster er god kvantitativ tilstand og god kemisk tilstand.

Ikast-Brande Kommune vurderer, at indvindingen hverken direkte eller indirekte vil påvirke målopfyldelsen for grundvandsforekomsten.

Geologi og grundvand
Geologiske data fra den nærmeste omkringliggende boring (DGU-nr. 95.3505) viser, at de øverste aflejringer ned til ca. 0 til 0,5 m under terræn består af muld. Herefter følger aflejringer af sand fra 0,5-21,6 m under terræn. Boringen er afsluttet i aflejringer af ler fra 21,6-24 m under terræn. DGU-nr. 95.3505 findes ca. 243 m vest for borestedet.

Data fra nærliggende boringer (DGU-nr. 95.3505 og 95.3388) viser, at rovandspejlet ligger ca. 8,46 m under terræn. Ud fra en sammenligning af terrænkurver og potentialekurver (for det mest terrænnære grundvandsmagasin) vurderes grundvandsspejlet at kunne findes ca. 8-10,5 m under terræn ved borestedet.

Ifølge potentialekortet for det terrænnære grundvandmagasin fra 2024 og for det regionale grundvandsmagasin, forventes grundvandet at strømme i en nordøstlig retning ved borestedet.

Ikast-Brande Kommune vurderer, at det er sandsynligt, at der kan findes et egnet indvindingsmagasin inden for den tilladte boredybde. Dette er vurderet ud fra geologien og dybden til grundvandsspejlet i de førnævnte boringer.

Borestedet er hverken beliggende i indvindingsopland til alment vandværk, i boringsnært beskyttelsesområde (BNBO), i område med særlige drikkevandsinteresser (OSD), i nitratfølsomt indvindingsområde (NFI) eller i indsatsområde (IO).

Borestedet er placeret i et område, hvor der ikke forventes at forekomme oversvømmelser ved en 5 års regnhændelse.

Påvirkning af nærliggende boringer
Den nærmeste boring er DGU-nr. 95.3505 (Anvendelse ukendt), som ligger ca. 243,5 m nordvest for den ansøgte boring. Ifølge BEST-beregningen er der ingen boringer, der påvirkes som konsekvens af indvindingen fra den ansøgte boring. Ikast-Brande Kommune vurderer på baggrund af afstanden og sænkningsberegninger, at den ansøgte boring ikke vil have nogen betydning for muligheden for at indvinde grundvand fra boring DGU-nr. 95.3505, hverken hvad angår mængde eller kvalitet.

Alle øvrige boringer er udsat for en mindre sænkningspåvirkning og vil derfor ikke blive væsentligt påvirkede.

Påvirkning af vandløb
Ifølge den gældende Vandområdeplan for Jylland og Fyn 2021-2027 (Vandplan 3) er der krav om, at en indvinding ikke i sig selv eller akkumuleret må medføre at vandløb tilstandsforringes eller ikke kan opnå fastsatte miljømål bestemt ved økologiske miljømål for bentiske invertebrater (smådyr, DVFI), makrofytter (vandplanter, DVPI), fytobenthos (alger, DVAI) og fisk ($DFFV_{a/ø}$).

Ifølge BEST-beregningen er der 1 vandløbsopland, hvor indvindingen muligvis kan medføre vandføringsreduktion. I oplandet findes følgende vandløb: Brande Å.

Strækningen af Brande Å findes ca. 1,1 km øst for borestedet og er målsat i Vandplan 3 og § 3-beskyttet. Strækningen har god økologisk tilstand for bentiske invertebrater, høj økologisk tilstand for makrofytter, ukendt økologisk tilstand for fytobenthos og ukendt økologisk tilstand for fisk. Den samlede økologiske tilstand for vandløbsstrækningen er dermed god. Strækningen er målsat til god økologisk tilstand.

BEST beregner den maksimale udbredelse af sænkningstragten, der skabes, ved indvindingen. Sænkningstragten når ikke ud til vandløbet, og den yderste kant af sænkningstragten findes stadig i en afstand af ca. 935 m fra vandløbet. Grundvand fjernes stadig fra systemet i forbindelse med indvindingen, men den mulige konsekvens heraf vil først ses i vandløbet senere på året. På dette tidspunkt vil grundvandsmagasinere dog på ny fyldes med vand på grund af stigende nedbørsmængder og mindre fordampning, og konsekvensen ved indvinding vil dermed blive udlignet.

På baggrund af ovenstående vurderer Ikast-Brande Kommune, at indvindingen hverken direkte eller indirekte vil påvirke målopfyldelsen for nogle vandløb og ikke vil medføre en tilstandsændring af nogle §3-beskyttede vandløb.

Påvirkning af natur
Den nærmeste § 3-beskyttede naturtype er en hede. Heden ses ca. 66 m vest for borestedet. Se oversigtskort i bilag 3. Ifølge BEST-beregningen og en faglig vurdering vil indvindingen ikke medføre en tilstandsændring af nogle § 3-beskyttede naturtyper.

Natura 2000-områder
Det nærmeste Natura 2000-område (Harrild Hede, Ulvemosen og heder i Nørlund Plantage) ligger ca. 6,5 km nordøst for borestedet. BEST beregner den maksimale udbredelse af sænkningstragten, der skabes ved indvindingen. Sænkningstragten for det mest terrænnære grundvandsmagasin når ikke ud til Natura 2000-området. Ikast-Brande Kommune vurderer derfor, at prøvepumpningen og indvindingen ikke vil kunne påvirke Natura 2000-området.

Ikast-Brande Kommune vurderer, at den store afstand mellem den nye boring og Natura 2000-området betyder, at prøvepumpningen og indvindingen ikke vil kunne påvirke Natura 2000-området.

På baggrund af ovenstående vurderer Ikast-Brande Kommune, at en væsentlig påvirkning af Natura 2000-områdets bevaringsmålsætning kan udelukkes. Det er dermed ikke nødvendigt at lave en nærmere vurdering af prøvepumpningens og indvindingens konsekvenser for Natura 2000-området[7].

Bilag IV-arter
Ikast-Brande Kommune har ikke detaljeret kendskab til de enkelte arters forekomst omkring borestedet. I området (inden for DCE's kvadrant) findes følgende arter: Damflagermus, Vandflagermus, Brun-Flagermus, Sydflagermus, Troldflagermus, Odder, Markfirben, Spidssnudet Frø, Grøn Køllegguldsmed.

Ikast-Brande Kommune vurderer, at etableringen af den nye boring ikke vil forringe levevilkårene for dyre- og plantearter omfattet af Habitatdirektivets bilag IV.

Forureningskilder
Der er mulig jordforurening (V1) henholdsvis 220 m, 320 m og 345 m nordvest for borestedet. Ud fra en sammenligning af terræn- og potentialekurver (for det mest terrænnære grundvandsmagasin) ved den mulige forurening, vurderes grundvandsspejlet at ligge ca. 8,5-9,5 m under terræn. Dette bekræftes af data fra nærliggende boringer (DGU-nr. 95.3505). Herudfra vurderer Ikast-Brande Kommune, at grundvandsmagasinet og den mulige forurening ved terræn er hydraulisk adskilte. Det er derfor usandsynligt, at indvindingen vil kunne påvirke den mulige forurening eller dennes mobilitet.
Anden registreret jordforurening (V2) ses i en afstand af mindst 1,4 km fra borestedet, og påvirkningen heraf vurderes derfor også at være usandsynlig.

[7] §§ 6-7 i "Bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter" (BEK nr. 1595 af 06-12-2018).

Det er registreret, at ejendommen på Nordlundvej 61, 7330 Brande har et nedsivningsanlæg. Anlægget er beliggende ca. 92 m fra borestedet. Anlæggets placering er fundet ud fra et kortbilag fra en tidligere sag om spildevandsforholdene på ejendommen. Da grundvandsstrømmen forventes at strømme parallelt ved borestedet og nedsivningsanlægget, vurderer Ikast-Brande Kommune, at der ikke er en risiko for, at eventuelle forurenende stoffer fra nedsivningsanlægget kan transporteres mod boringen.

Støj
Der er stillet vilkår om, at boringen ikke må give anledning til støjgener. Dette efterkommes ved at etablere boringen med en dykpumpe. Da grundvandet køler dykpumpen ved drift, kan overbygningen desuden holdes lukket hele året. På denne måde kan lovkravet om en tæt overbygning overholdes hele året rundt.

Ikast-Brande Kommune vurderer, at etableringen af den nye boring samt ren- og prøvepumpning af den, kun i begrænset omfang vil give anledning til støjpåvirkning af omgivelserne, og kun i en kortere periode i forbindelse med borearbejdet.

Bilag 2 – Kort med borested (ikke målfast)
Boringen må placeres inden for det røde område. Området er optegnet sådan, at der er en afstand på 5 m til matrikelgrænsen mod sydvest og 5 m til matrikelgrænsen mod sydøst.

Bilag 3 – Oversigtskort (ikke målfast)
Kort, der viser borestedet, aktive boringer samt nærliggende beskyttet natur og beskyttede vandløb.

